

p' els barramòts d' els Dimònis, en pago del mal mòdo còm han correspost à n' els grans sacrificis fets p' els séus bondadosos païes, y per lo escandalosos que son estats à devant sa societat, à la qu' han deixat d' ajudá, còm devian, treballant arregladament cadascú à n' es séu estat. Vamos, digaumè ara vos, l' amo 'n Tòni, ¿no trobau que, moralment parlant, un *vago* y un *vògo* venen à essè una mateixa còsa?

—Don Pèp, vostè amb aqueixa explicació qu' ha feta des *vago* m' ha deixat sense paraula. ¡Còm-es-verla-santañi, que té vostè molta de rahó! sí, señó; amb so méu pòbre critèri, tròp que pòden aná ben plegats, perque son sinònimis es nòm d' un *vago* y d' un *vògo*.

Aquí teniu explicada sa conversa que vos he dit vaitx sentí. Ara, estimats ignorants, vos deix amb sa llibertat de judicá y doná es vòstro dictámen sobre lo dit per l' amo 'n Tòni y per Don Pèp; jò per mí vos diré que tròp que cap mica de falta farian à sa societat ni un ni s' altre.

UN RONDAYÉ.

ES BÉ NO ES CONEGUT

FINS QU' ES MAL ES VENUT.

Quant jò sòls quinze añs contava
s' estudi vaitx comensá,
però en llòch d' estudiá
A n' es teatro m' en anava.

Quant à sa classe assistia
no sabia sa lliçó
y es mèstre amb molta rahó
carabassa em prometia.

Mes de res axò servia
à fi de que 'm corretegis;
jò de cafès cada dia
en' trescava cinch ó sis.

Fent sempre de calavera
niugú em pogué subjectá,
tant per beure còm per fumá
pòchs me deixavan derrera.

Un pich monpare vengué
à veure còm me portava
y es mèstre tot ley digué
tot, tot axí còm passava.

Quant va sebre tot axò
me llevá de ses escòles
perque anás à picá sòles
qu' es s' ofici que tench jò.

Ara tench de treballá
tant en sa nit còm de dia;
ó sinó qualque mitx dia
sa panera no té pa.

Si fos ara, ¡Bòn Jesús!
sé ben cèrt qu' estudiaria,
en es café no aniria
ni à cap comèdia pús.

¡Oh, jovenets qui estudiáu
feys bonda, sían hòns atòts,
que si cafès frequentau
còm jò apleguereu garròts.

UN ESTODIANT D' ALARÓ.

FET RARO.

L' any qui vé, ó sia l' any 1886, sa Corema será tan alta que ja no heu podrà essè més. El *Corpus* caurá el mateix dia de Sant Juan, dia 24 de Juny y farà 152 añs qu' aquesta còsa no se haurá vista.

Es derrè any de Corema tan alta que hey ha hagut va essè l' any 1734 y els Jurats de Mallorca por solemnisá aquest aconteciment manaren fé quatre gegants y quatre gegantes representant à pareyes ses quatre parts del mon; Euròpa, Asia, Africa y América y ultra d' aquests vuyt personatges feren un' altre geganta que duya un peix en es ventre perque representava la Mar. Aquests gegants anaren per primera vegada en dil any à sa processó del *Corpus* y varen essè molt aplaudits.

Còm l' any qui vé tenim sa mateixa solemnidat y Deu sap quants d' añs 'estarèm à tornarlè tení, sería hò qu' els Retgidós que son ara els qui representan als antichs Jurats fessen qualque còsa d' extraordinari. No dirèm que fassen uns gegants nòus perque s' època actual es més d' homos pigmèus que de gegants, però porian fé unes hònes fires, per exemple de comprá y vendre còses; y no de *hipódromos*, que massa en saben ja de corre el cavalls de Mallorca per sa nòstra desgracia. Y acompanyades amb ses fires algunes festes pròpis de Mallorca d' aquelles que donan tant de gust à n' es públich y amb aquestes còses solemnisaríam un fet tan extraordinari.

PEP D' AUBEÑA.

LA BELLESA DE LA TERRA.

L' aubada exía xalesta,
los aucells à Deu llohan,
lo roser del séu balcò
una nineta regava.

La primera poncelleta
pòch ans s' havia badada.
—¡Oh, quins colors tan hermosos;
semblan (deya) als de ma cara!

L' ondemá les fulles belles
mostfes totes estava.
—¿Qui t' ha robat la bellesa?
(sa nina li demanava.)

—Aprèn de mí, jove hermosa,
(deya la ròsa imitantla.)
El qui m' ha dat la bellesa,
éll mateix la m' ha llevada.

M. G.

RECORT À MON ESTIMAT PARE

(Q. E. P. D.)

Baix freda llòsa de marbre
mumpare está,
qu' el tancaren dins sa tomba
un any farà.
Del Agost el dia quinze
jòh, trist recòrd!
no he tengut consòl pus may
des qu' ell es mòrt.
Quant m' en vaitx al Cementèri
la tomba mir
y mou còr sense alegria
dona un suspir.
D' un ciprés la sombra fresca
allá s' hi estén
y quant el veitx, la flamada
d' amor s' encen.
M' hi acòst, y llágrimas prònte
cauen d' els ulls,
y herbetes verdes hey neixen
à caramulls.
¡Oh, mumparet de ma vida!
si jò pogués
llevá aquesta triste llòsa
baix del ciprés;
estendria prest ma vista
per veurervós
y llavò ja me tendria
per ben ditxós:
però no puch, y corona
vos ne faré
de floretes y garlandes
que cubiré
de ses moltes qu' he regades
amb lo méu plòr;
y el temps de la méua vida
mon tendre còr
suspirs dará per gosarvos
jòh, richi tresòr!

A. T.

XEREMIADES.

A Montissión se celebrará demá la festa qu' els joves Congregants de Sant Lluís dedican, anualment al séu Patró. A les 7 y mitja d' es matí, comunió general amb música y cantichs; à les deu Missa solemne à tota orquesta y sermó que dirá D. Jaume Crespi, Pre. Es capvespre à les 7 y mitja, després del Rosari, s' esposará Nostr' Amó, se cantarà s' Estació y el Trisagi (música d' En Torres); luego predicará el distingit orador P. Valero, Jesuita, se cantarà el Te-Deum y per últim se reservarà el Santíssim solemnement.

Será una festa lluhida còm totes ses que se fan à n' aquell hermós temple; y al ferhò à sebre à n' els nòstros lectors los recomanám qu' hey vajan, advertint que pòden guañar indulgència Plenaria tots els qu' havent confessat y combregat visiten sa capella de dita Congregació.

* *

S' altre dia se vá suscitá una brega à un tallé de sabatés que per lo original es

cèlebre; recordant-més el temps qu' à Roma hey havia es Circo.

Conversavan dos joves sobre si sense *sopes* tendrian èscit ses *bledes* y si sense *bledes* podrian fé unes bones *sopes*. Després d'una acalorada qüestió y d'unes quantes paraules fora de tò tractaren d'anar-hó à resòldre à n'es Bastió de Sant Geròni, armant allà tal escòla de *pugilato* qu' era digna de veure per lo bé qu' heu feyan, apesà d' haverhí deu ò dotze companions d'armes qu' heu estavan presenciant amb tota sa sanch freda; sense desferrà aquells dos cans buldòchs.

Es resultat no va essè altre mes qu' *en bleda* va posà fet una *sopa* de sanch à s'altre, amb uns quants còps de pedra que li va pegà p' es cap y altres parts del còs deixantlo fet un Sancristo y amb sa séua manera d'assotà no podí tení enveja à cap sayó d'aquells qu' heu feren tan cruèlment à Santa Eulalia.

* *

Per essè perfectament guapa una dòna ha de tení trenta còsas y han d' anà de tres en tres.

Tres blanques: Es front, ses dents y ses mans.

Tres negres: Els uys, ses cèyes y els cabeyes.

Tres coló de rosa: Ses galtes, ses ungles y els llávis.

Tres llargues: Es còs, sa má y ses truñelles (si en té.)

Tres petites: Sa boca, els pèus y ses oreyes.

Tres espacioses: Es pit, es front y sa distancia de ses cèyes.

Tres primes: Es còs, els llávis y els dits.

Tres gròsses: Els brassos, ses espatles y ses pantorrilles.

Tres fines: Els dits, els llávis y els cabeyes.

Tres imperceptibles: Es ballá, sa respiració y s' oló.

A n' es méu concèpte no impòrta qu' en lenga tantes, amb ses sigüents n' hi ha suficient:

Que sápia rentá, cosí y planxá ròba blanca.

Que sía neta, coriosa y aseada.

Que sápigas escurá, aguiá y fregá.

Que no sía responzona, pernetxadora y xoquinet.

Que sía prudent, decent y callada.

À * * * *

La vaiix alcansá un dissapte qu' ella á comprá va sortí.

(Aquests punts suspensius callan tot lo que jò li vaiix dí.)

Ahí molt mudada anava y m' hi vaiix volè acostá.

(No son tants els punts que mires còm galtades me doná.)

P. PASCUAL Y MOREY.

CORRESPONDENCIA.

Sr. Director de L' IGNORANCIA:

Lazareto de Mahó dia... dia... (casi casi ja he perdut es calendari) dia 17 de Juny (si mal no m' err) de 1885.

J' ha tres dies que som en aquest Lazareto y no sabèm encara quant en sortirèm. No sabèm cap noticia, però diuen qu' els periòdichs de Palma tots troban molt ben fet que mos hajan duyt aquí. ¡Còm se coneix que no hey tenen sa pell! En camvi *El Bien Público* de Mahó duya un *parte* que deya que tota Barcelona indignada protestava quantre ses ecsagerades disposicions de sa Junta de Sanitat de Palma (*).

Lo qu' es cèrt que nòltros estám dins aquest presidi (que se coneix que quant no hey ha ningú serveix de corral de hòus y xòts.) Els magatzems de fumigá están plens d'excrements de aquests animals.

¡Y sap qu' heu es de devertit s' está per aquí! Cadascú hey diu sa séua. Un poquet de baraya y un poquet de bulla. Balls, cansons, y música, y bèrbes per un vent, y cadires y plats romputs per s' altre.

Aquest Lazareto pareix una ciutat despoblada que l' hem venguda à poblá. Y digan lo que vulgan, però més pareix un cementèri qu' altre còsa.

Tots estám hòus, gracias à Deu, y colera no n' hi ha més qu' es de sa bossa.

Axò sí, mos donan un pa que pareix, de tan hò qu' es, just suro passat p' es forn. De tot lo demés tirám per cantá y ja 'u aclarirèm.

Hey ha qui escriu una novèla històrica original y deslujaria que L' IGNORANCIA facilitas ses séues columnes per publicar-lè. ¡Sap qu' heu serà de bona!

¡Qu' amb salut mos vejèm, señó Directó! No hem acabat sa paciència perque Deu no ha volgut. En vení farèm més d' una xarrada:

Son servidó

MESTRE ESCRIBIU.

PONGELLAS.

No heu vist may les ones blaves que s' empenen desde enfora y l' una destruheix l' altra y sempre en neixan y mòren.

Y no arriban à sa plaja sino sols les de més fòrsa y les besen amansadas y enseguida arrera tornan.

Axí les coses mundanas l' unes amb l' altres s' empenen y les que tenen durada prest les plajes també besen.

Del mes de Maitx les floretes reverdeixen al matí y mes tard el Sol las seca pero tornan reverdí.

Fins qu' un dia les escalda y ja no es tornan obrí fins qu' un dia les esfuya de vent fort un trebolí.

(*) Cònsti qu' axò jò no m' ho invent. Es número del *Bien Público* de dia 15 me pòt gordá de menti.

Axi es la vida del homo que totduna d' entrarhí reverdeix còm les floretes les floretes del matí.

Perque el Sol de nostra vida casi apenes ha sortit y la calor qu' ell escampa sols no se deixa sentí.

Pero quant mes el Sol puja los homos tornan mostihis y entra en sa veyès ja sech y no torna reverdí.

PENSAMENTS.

Es fácil trobá persones que caminan p' es camí des mal per ignorancia, fácil es també trobarne algunes qu' hey van per alguna conveniència, però es difícil trobarnè ni sols una qu' hey vaja per convicció.

Ses millós balances per pesá ses nòstres accions amb equidat y justicia son la mòrt y l' eternitat.

Despreciá ses ofenses per despreciá sa persona que las mos fa, no es humildat sino supèrbia refinada; s' ha de despreciá s' ofensa però jamay s' ofensó.

Lo més mal que té es crímen es: que el qui ménos li veu sa séua fealdat y malicia es el qui amb ell está embolicat.

Es baf de ses passions es capás de ofuscá s' intel·ligència més privilegiada. Vat' aquí còm s' esplica que persones molt eminents les veuen pegá qualque cucavela.

MESTRE GRINOS.

EPIGRAMES.

¡Ahont t' han feta s' endemesa?

(deya un metge à un ferit.)

¡A s' abdomen ó à n' es pit?

—Devant ca una mahonesa.

—¡Vint añs de casat, Martí, sense cap infant?—Es vè.

—¡Y sa mamay de vostè que tampòch no 'n va tení?

—¡Amos de negres, cruèls! (deyan à un de ma durá.)
—Si pech heu fas amb dulsura.
—¡Fent jugá ses cañes-mèls!

Un metge va aconsejá à un malalt ecsercici; son fíy vengut des servici un fusell li presentá.

Un Alcalde va maná als bombés amb energia que fossen un altre día à n' el llòch de s' averfa molt abans de comensá.

MESTRE GRINOS.

PRONOSTICH PER LA SETMANA QUI VÉ.

Diumenge 21 de Juny.

SANT LLUIS GONZAGA, CONFESSÓ.

Coranthòres.—Segueixen à Sant Felip Neri.*Funcions.*—A la Pietat adoracions al Santíssim y ses oracions à Sor Rosa; als Desamparats al Amparó de Maria à les 4 y mitja des capvespre; á la Mercè exercici de la esclavitut Mariana; à Santa Magdalena exercici de la Beata Catalina Tomás à les 6; à Santa Creu exercici de S. Lluís à s' horabaixa; à Santa Fè p' el patriarca Sant Jusèp.*Efemerides.*—1749. Va fer molt de fret. La peste encara durava.

—1755. Varen tomar totes les llanties que cremaven en les capelletes del Bto. Ramon. Se fa averiguació per sebre qui son y castigarlos.

Temps.—Perillan hòyes ó brusques.*Signes.*—Es sòl en Càncer; y sa lluna en Libra.

—Els nins nats avuy serán caminadós; y ses nines falagueres.

Dilluns 22.

SANT PAULINO, BISBE Y CONFESSÓ.

Coranthòres.—Acaban à Sant Felip Neri.*Efemerides.*—1773 S' embarcá el Retgiment de Guadalajara, de guarnició à Mallorca, per la conquesta d' Alger.

—1778. Vingué ordre de Madrit perque pagassen 400 y tantes de lliures per los gastos del relador en los plets que duyan los qui firmaren quantre el que fonch Bisbe de Mallorca D. Juan Diaz de la Guerra y foren tota la noblesa exceptuat tres ó quatre cases y moltissimes de Comunitats y diu l' ordre que tots paguen, hasta els Caputxins que viuen de llimosna.

Temps.—Regularment plové.*Signes.*—Es sòl en Càncer; sa lluna en Escorpí.

—Els nins qu' avuy naixquen serán sabis; y ses nines batxilleres.

Dimars 23.

SANT JUAN, PREVERE Y MARTIR.

Coranthòres.—Comènsan à Sant Geròni dedicades als Sagrats Còrs de Jesús y de Maria.*Funcions.*—A les 7, s' exercici del Beato Alonso à Montissión.*Efemerides.*—1752. Per pòr de pesta, del Molinar fins el Cap Blanch y de Santa Catalina fins à Calvià posaren barraques de 100 en 100 passes y axí mateix per tota la restant còsta de l' illa. Dins cada barraca hey posaren 2 hòms de guarda manestrals ó pagesos per gardar que no desembarch cap bastiment y cada vespre anava un cavallé ó ciutadà à visitar les guardes. Tenían fusells roveyats y ningú los sabia manetjá. La major part de guardes dormían quant hey anava la visita y alguns estavan borraxos. A dites guardes no los donavan còsa alguna. Ells se havien de mantenir.

—1755. En el Pou dels Porchs, terme de Muro la mar tregué à terra 25 peixos de diforme grandaria. N' hi havia que tenían 25 canes de llarch. Los mataren à destralades y en feren oli. Se creuen qu' eran peixos mulás.

Temps.—Segueix boyrós.*Signes.*—Es sòl en Càncer; sa lluna en Escorpí;

—Els nins nats avuy serán hòns cassadós; y ses nines tendrán rusca.

Dimecres 24.

EL NAIXEMENT DE SANT JUAN BAUTISTA

Coranthòres.—Segueixen à Sant Geròni.*Efemerides.*—1755. Caygué mitja part de la Còsta de la Sèn. No hey hagué cap desgracia. Eran les 11 de la nit.*Temps.*—Segueix plové.*Signes.*—Es sòl en Càncer; sa lluna en Acuari.

—Els nins nats avuy serán hòns pintós; y ses nines hònes per mestres.

Dijòus 25.

SANT PRÓSPERO Y SANT ELOY, BISBES.

Coranthòres.—Acaban à Sant Geròni.*Funcions.*—A Sant Felip Neri, s' horabaixa, à Nòstro Señor Jesucrist.*Efemerides.*—1752. Particiná el Sr Comandant D. Patrici Laules al Sr. Bisbe y al M. I. Capítol que la espedició marítima que s' aprestava en Barcelona era quantre mòros y axí que fessen rogatives. La Ciutat passà à la Seu pera suplicar al Capítol dites rogatives. Ambos acordaren que el día de Sant Pere se tregués patent tot lo dia el SSm Sagrament y qu' acabades les hòres canòniques se fés estació y que à s' horabaixa se fés processó amb el Santíssim *per ambitum ecclesie* còm axí se feu amb assistència del Sr. Comandant Intendant y Retgidós y acordaren també que el dia 30 se tregués N. Sr. en Sta. Eulalia y correués el torn per les altres paròquies y convents.

—1752. Hey va havé les siguents desgracies. Un carreté morí devall es carro demunt es pònt de la Soledat. Un hòmo que s' afeytava en la barberia del Sr. Llinás de la Plaseteta de Sant Nicolauet es caygut mòrt. En l' arraval de Sta. Catalina una nina de 6 anys s' es afeçada d' esquinècia.

—1772. Vengué ordre del Rey que la Universitat de Mallorca se digués literaria y Real, y no Luliana.

Temps.—Caló y homitat.*Signes.*—Es sòl en Càncer; sa lluna en Acuari;

—Els nins que neixerán avuy serán vius; y ses nines cabiloses.

Divendres 26.

SANTS JUAN Y PAU, GERMANS MARTIRS.

Coranthòres.—Comènsan à Sant Felip Neri dedicades al Sagrat Còr de Jesús.*Efemerides.*—1752. Va ploure molt tot lo dia. —1755. Fugiren els presos del Castell de Bellvè, haventse espanats dos que caygueren. Eran 58 y fojiren per sa capella.*Temps.*—Pesat.*Signes.*—Es sòl en Càncer; sa lluna en Acuari.

—Els nins qu' avuy neixerán serán torpes; y ses nines endressades.

Dissapte 27.

SANTS SISTO, ZOILO Y ELS 7 DURMENTS.

(Dijuni. No pòden menjá carn.)

Coranthòres.—Segueixen à Sant Felip Neri.*Efemerides.*—1754. Morí el Dr. Guillem Serra Pre. olim Rector de Llumajó, Examinador Sinodal y absolutament el més eminent teòlech qu' hey havia en Mallorca, axí escolastich dogmàtic còm moral.

—1782. Morí lo Exm. Sr. D. Joaquin Mendoza.

Temps.—☉ Lluna plena à les 11:29 del matí.*Signes.*—Es sòl en Càncer; sa lluna en Capricorní.

—Els nins qu' avuy neixerán serán nets; y ses nines atxacoses.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Mala pastura, mal bestia.*SEMBLANSES.—1. *En qu' es estret.*2. *En que tó maneta.*3. *En que tó rams.*4. *En que n' hi ha amb centaya.*XARADA.....—*Ca-pell.*PREGUNTA.....—*Sa gana de menjá.*CAVILACIÓ.....—*Bordoy.*FUGA.....—*N' hi ha que tan jores son y compañía han trobada; y jò que som tan granada no'n tròp, y mon còr se fon.*ENDEVINAYA.....—*Una alhaca.*

GEROGLIFICH.

LLAI

× Late r RAI × La

ECSMÉ.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla un jay á un metge?
2. ¿Y un metge á un papa?
3. ¿Y un papa á un tassó de gelat?
4. ¿Y un tassó de gelat á una escudella de bròu?

XARADA

Sa primera tú la tens
y jò també y es méu fuy;
segona, tercera y quarta
la tròbes en els molins
si los llevas una lletra;
y es tot qu' es remey precís
à ningú que 'l pren li agrada
perque té pò de morí.

PREGUNTA.

¿Qu' es lo que més saben fé totes ses dònes?

CAVILACIÓ

GROSOTE

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge

FUGA DE VOCALS.

Q. l. q. t. t. d. d. r. r. r.
'p. r. q. s. t. t. l. m. n
'y s. l' m. r. d. e. r.
j. q. n. e. m. r. f. S. ñ. r!

ENDEVINAYA.

D' hivèrn som un tronch. D' estiu
som un Rey ben coronat
y en vení el mes de Setembre
una vila amb cases grans
plenes d' atlotetes sanes
qu' à tothòm los son de grat.

(Ses solucions dissapte qui vé si som vius.)

CUENTOS MALLORQUINS

D' EN PERE D A. PENYA.

Se baratan amb dues pessetes á sa llibrería de sa Viuda y fíys d' En Pere J. Gelabert, Pas d' en Quint, n.º 19.—Hey ha rebaixa de preus p' els qui en prenen molts.

20 JUNY DE 1885

Estampa de sa Viuda y fíys d' En P. J. Gelabert